

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Херсонський державний аграрно-економічний університет
(м.Херсон-Кропивницький, Україна)

ВШТІІ Академія Прикладних Наук м. Познань
(Республіка Польща)

Інститут статистики та економетрики, Кільський університет
імені Христіана Альбрехта (Німеччина)
Університет Дюкейн, Пітсбург
(США)

Латвійський університет біологічних наук та технологій
(Латвія)

Львівський національний університет природокористування
(м.Львів, Україна)

Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
(м.Тернопіль, Україна)

Університет Григорія Сковороди в Переяславі
(м.Переяслів, Україна)

Дніпровський аграрно-економічний університет
(м.Дніпро, Україна)

Вищий навчальний заклад «Національна академія управління»
(м.Київ, Україна)

Херсонська державна морська академія
(м. Херсон, Україна)

**ЗБІРНИК ТЕЗ
за матеріалами**

Міжнародної науково-практичної конференції

**«Сучасна освіта: філософські, соціально-економічні,
поведінкові аспекти»**

18 квітня 2024 року

Херсон – Кропивницький

ПИТАННЯ ПРО РОЛЬ ТА МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА В СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ, ШКІЛЬНОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ШАУМЯН О. Г. ERGONOMIC METHODS TO OVERCOME THE EMOTIONAL BURNOUT OF THE MODERN MANAGER	213
<u>ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ</u>	216
АЛЕЙНИКОВА-ДОРОНІНА Є. В., СКЛЯРЕНКО І. Ю. ПОВЕРНЕННЯ ДОДОМУ: РІЗНОМАНІТНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ УЧАСНИКАМ ВОЄННИХ ДІЙ	216
БОРОДАВКІНА А. О. ПРОБЛЕМА ВПЛИВУ САМООЦІНКИ НА ЯКІСТЬ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я	219
ВЕДМЕДЕНКО О. В. ЧИННИКИ КОКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	224
ГАРАЄВ А. А. МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНЦІВ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ У СТАНІ ВІЙНИ	227
ГЕМСЬКА Ю. С., АКІМОВА Н. В. ПРОБЛЕМА ЗВ'ЯЗКУ СТРЕСУ І МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я	232
КАПРЕЛОВА А. Р., ПОНОМАРЧУК Н. І. ВПЛИВ САМОТНОСТІ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ ТА ЇЇ НАСЛІДКИ У ДОРΟΣЛОМУ ВІЦІ	235
КОРБИЧ Н. М. ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ – ВИДИ ТА НАСЛІДКИ	238
ЛЮБЕНКО О. І. СЬОГОДЕННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВОЛОНТЕРСЬКІ ІНІЦІАТИВИ ЗДОБУВАЧІВ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	241
МУЗИКА О. Ю., АКІМОВА Н. В. ПРОБЛЕМА ЗВ'ЯЗКУ СПОРТУ І МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я	244
МУЗИКА О. Ю., ГЕМСЬКА Ю. С., ШАУМЯН О. Г. ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЖИТЕЛІВ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ	248
ОРАП М. О., ДУАНЬ ФАНФАН PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF TEAM BUILDING IN CHINESE MANAGEMENT	251
ОРАП М. О., ЧЖАН ХАОЯН PSYCHOLOGICAL PECULIARITIES OF MENTAL HEALTH OF CHINESE EMPLOYEES	254
САВАЄВА Є. А., ВАРНАВСЬКА І. В. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ	257
<u>СУЧАСНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛІНГВІСТИКИ</u>	260
АКІМОВА Н. В. ПСИХОЛОГІЯ БІЗНЕСУ В СУЧАСНІЙ ЄВРОПІ	260
БОНДАРЕНКО С. Ю., ВІТОМСЬКИЙ Ю. Л. ДОСЛІДЖЕННЯ НЕЙРОННИХ КОРЕЛЯТИВ ДЕФІЦИТУ МОВЛЕННЯ ТА РОЗУМІННЯ У ЛЮДЕЙ З АФАЗІЄЮ	264
ГЕРЛОВАН Я. Е. МАНІПУЛЯЦІЙНИЙ ВПЛИВ ЛОЗУНГІВ НА МАСИ	267
ЛІННІК Ю. В. ПСИХОЛІНГВІСТИКА В ІНТЕРНЕТ – КОМУНІКАЦІЇ: МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ЕФЕКТИ	271
ЧОРНОУС О. В. НОМІНАТИВНИЙ ДЕТЕРМІНІЗМ: НАУКОВІ ПОШУКИ	273
BIALOSZYSCA MONIKA MALGORZATA, ПАЧЕВСЬКА А. В. ПСИХОЛІНГВІСТИКА – МІСТОК МІЖ МОВОЮ ТА ПСИХОЛОГІЄЮ	276
ÖZCAN VURAL A., KURUOĞLU G. EFFECTS OF COGNITIVE-LINGUISTICS APHASIA THERAPY ON PRAGMATIC IMPAIRMENTS	280
KÖKMEŒ CAN, E., KURUOĞLU, G. THE RELATIONSHIP BETWEEN SEIZURE AND LANGUAGE	282

3. Yale University. Cores. URL: <https://research.yale.edu/cores>.
4. 365 днів війни. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/365-days-of-war> .
5. Child Mind Institute. (2022). Bullying and Social Isolation.
6. Raising Children Network. (2022). Isolation and withdrawal in pre-teens.

Корбич Н. М. – к. с.-г. н, доцент
*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна*

ЕМОЦІЙНЕ ВИГОРАННЯ – ВИДИ ТА НАСЛІДКИ

Емоційно-чуттєва сфера людини - є найбільш чутливою та вразливою до труднощів сучасного життя, оскільки ця архаїчна форма реагування не піддається раціональному контролю. Психіка людини не тільки відображає все, що її оточує, і регулює власну поведінку відповідно до відображеного, але й певним чином оцінює і ставиться до цього, реагує, встановлюючи тонкий зв'язок із середовищем.

Синдром емоційного вигорання на сьогодні є досить поширеним розладом. Згідно результатів досліджень Work.ua 90% українців мають різні ступені емоційного вигорання [1]. Природу емоційного вигорання та різні визначення цього синдрому (психічного, професійного) вивчали і вивчають багато психологів. Більшість статей присвячено вигоранню, пов'язаному з професією. Найвідоміші зарубіжні дослідники - Н.І. Freudenberger, С. Maslach, S.E. Jackson, А.М. Pines, Е. Aronson, R. Schwab, D. Dierendonck, Н. Sixma, W. Schaufeli, Е. Iwanicki, серед вітчизняних – В.В. Бойко, В.Е. Орел, Є.П. Ільїн, Н.А. Амінов, Д.В. Шпитальний, Т.В.Форманюк, М.Н. Трущенко, А.А. Рукавишников, Л.Д. Демина, И.А. Ральникова.

Сучасні науковці не лише систематизують та узагальнюють накопичені знання, а й шукають шляхи оптимізації профілактичних методів та їх адаптації до сучасних реалій. Кожна людина більшою чи меншою мірою ризикує

піддатися емоційному вигорянню. Це пов'язано з наявністю у людини психіки, емоцій і енергетичного ліміту. У словнику М. Вебстера термін «емоційне вигорання» має таке визначення «позбавлення енергії та працездатності; доведення до апатії, перевтома внаслідок понаднормової роботи або тривалого стресу». Уперше це поняття вжито відносно до спортсменів які мали виснаження після тривалих тренувань і змагань у 30-х роках 20 століття, дещо пізніше воно було виявлено у соціальних працівників, які мали інтенсивне спілкування з клієнтами.

Уже 1980-ті роки стали початком розробки методів діагностики емоційного вигорання, призначених для практичного використання в найближчому майбутньому. У той же час К. Маслач створила власну методику, яка нараховувала три шкали: емоційне виснаження, деперсоналізація та редукція професійних досягнень. Згодом найпопулярнішим методом став MVI (Maslach Burnout Inventory), який визначає не тільки наявність синдрому, але й ступінь його вираженості за кожною зі шкал.

Однофакторна модель А.М. Pines , Е. Aronson заслуговує на увагу, оскільки вказує на головний структурний компонент – виснаження. Модель - це найзагальніша теорія, яка іманентно пояснює всі явища, що виникають у майбутньому в людини.

D. Dierendonck, W. Schaufeli, H. Sixma довели, що існує два компоненти емоційного вигорання: афективний, який включає погіршення фізичного здоров'я, нервові напруження та емоційне виснаження, і деперсоналізація - формування певних установок і стереотипів щодо реципієнтів. і відносно до себе, його також називають установковий. Дана теорія більш конкретно розкриває наслідки синдрому, проте опис відбувається лише початкових стадій емоційного вигорання.

Модель С. Maslach, SE Jackson (1976) включає три компоненти: емоційне виснаження - початкова стадія, що визначається зниженою емоційністю; деперсоналізація - проявляється зростанням соціальної залежності або посиленням негативного ставлення до оточуючих; редукція - зниження

особистих досягнень, тобто знецінення власних успіхів і можливостей. Трифакторна модель виявляє емоційне вигорання з дещо більшою точністю, ніж двофакторна модель та є найбільш досконалою серед факторних теорій.

Японські вчені наполягають на необхідності доповнення трифакторної моделі. Вони вважають, що до попередніх слід додати фазу залучення. Для них сприйняття, характеризується головними болями, порушеннями сну, дратівливістю, можливою хімічною залежністю (алкоголь, нікотин, наркотики).

Інший варіант чотирифакторної моделі запропонували. Iwanicki, R. Schwab; G. Firth, A. Mims . У цілому вона повторює компоненти трифакторної, але цікаво, що четвертий фактор є злиттям двох з трьох попередніх компонентів, утворюючи як би структурні зв'язки з окремими симптомами, які мають якісно новий результат. емоційного вигорання.

Проте слід зазначити, що розвиток емоційного вигорання відбувається індивідуально і визначається відмінностями в емоційно-мотиваційній сфері, а також умовами, у яких протікає професійна діяльність людини. Велика кількість сучасних психологів розглядають емоційне вигорання в контексті психології стресу (вигорання в результаті стресу), психології професійної діяльності (як різновид професійної деформації) та екзистенціальної психології (як стан фізичного та психічного виснаження, що виник як результат тривалого перебування в емоційно напружених ситуаціях).

Термін «Емоційне вигорання» існує близько 40 років і зазнав багато уточнень, проте дослідники досі не можуть чітко визначити рамки цього поняття. Спочатку воно було прив'язане до професій певного типу («людина-людина»), потім поняття поширилося на всі професії; проте було визначено походження синдрому: спочатку його не можна було відокремити від наслідків комунікативного впливу, пізніше його почали ототожнювати з професійним стресом, професійною деформацією, наслідком тривалого стресу.

Список використаних джерел:

1. Радкевич М.О. Проблема емоційного вигорання у науковому психологічному дискурсі. Теоретичні та методологічні проблеми сучасної

педагогіки та психології: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 09–10 листопада 2018 р. Миколаїв, 2018 С. 139-146.

Любенко О.І. - к. с.-г. н., доцент
*Херсонський державний аграрно-економічний університет,
м. Херсон, Україна*

СЬОГОДЕННЯ МОЛОДІ В УМОВАХ ВІЙНИ: ВОЛОНТЕРСЬКІ ІНІЦІАТИВИ ЗДОБУВАЧІВ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Повномасштабна війна змусила багатьох людей опинитись у скрутній ситуації. Окрім допомоги держави, на поміч прийшли волонтери, відтак сотні тисяч людей приєдналися до волонтерського руху: допомагають у гуманітарних штабах, плетуть маскувальні сітки, закупають амуніцію тощо. Волонтером може стати кожен та кожна, хто прагне зробити внесок у Перемогу України [1,2].

Студентське життя під час війни - це одне з найважливіших випробувань, але найскладніший шлях належить проходити молодим людям, які тільки розпочали своє доросле життя, а війна в них забрала всі звичні для цього механізми. Сучасна молодь в країні прагне миру і стабільності, вони хочуть жити в країні, де немає війни та конфліктів, де можна будувати своє майбутнє без постійного страху та небезпеки [3, 4]. Сучасна молодь прагне освіти та розвитку, щоб мати можливість побудувати успішну кар'єру і стати корисними членами суспільства, під час війни молодь опиняються в складній та непростій ситуації, попри всі труднощі, молоді люди продовжують прагнути до мирного та повноцінного життя, із перших днів війни здобувачі Херсонського державного аграрно-економічного університету долучилися до різноманітних волонтерських ініціатив, які допомагають наблизити Перемогу.